

Чернігівська обласна літературно-мистецька газета

Виходить з 11 листопада 2020 року

Чернігівщина. Україна. Світ

Лауреати Обласної літературно-мистецької премії імені Михайла Коцюбинського

19 серпня відбулося засідання комісії з присудження премії ім. М. Коцюбинського, на якому було визначено лауреатів 2024 року.

Після обговорення кандидатур та їхніх творчих здобутків комісія шляхом таємного голосування визначила переможців. Ось лауреати головної творчої відзнаки Чернігівщини, за номінаціями.

Поезія

Станіслав Новицький – за книгу поезій «Передмовчання» (Чернівці, 2022). Кандидатуру висунули МГО Чернігівська літературна спілка «Чернігів» та редакція журналу «Літературний Чернігів».

Проза

Василь Пабат – за книгу «Світло далекої зірки» (Ніжин, 2023). Кандидатуру висунула благодійна організація «Благодійний фонд Ніжен»

Народознавство

Олександр Коваленко, Ганна Доманова, Андрій Мицик, дослідники, краєзнавці – за книгу «Чернігів магдебурзький: законодавчі та публічно-правові акти XVII – XVIII ст.» (Чернівці, 2023). Кандидатуру висунула Національна спілка краєзнавців України.

Декоративне та образотворче мистецтво

Наталія Войстрикова – керівниця студії художньої обробки

шкіри Обласного центру народної творчості – за цикл художніх робіт, присвячених українській тематиці, та за відродження старовинних технік народного мистецтва. Кандидатуру висунув трудовий колектив Обласного центру народної творчості.

Театральне мистецтво

Юрій Муквич – артист драми, провідний майстер сцени, генеральний директор, художній керівник Ніжинського академічного українського драматичного театру ім. М. Коцюбинського – за значний внесок у розвиток театрального мистецтва. Кандидатуру висунула художньо-технічна рада театру.

Музичне мистецтво

Дует сестер Тетяни та Інни Чабан, авторки і виконавиці авторської пісні та співаної поезії – за багаторічну творчу діяльність у жанрі співаної поезії. Кандидатури висунули Президія обласної організації Профспілки працівників охорони здоров'я України та Чернігівське відділення Національної всеукраїнської музичної спілки.

Вручення премії традиційно відбудеться в день народження Михайла Коцюбинського, 17 вересня, під час урочистостей з нагоди 160-ї річниці від дня народження письменника.

Конкурс «Книга року – 2023»

Вже не перше десятиліття Чернігівська центральна міська бібліотека ім. Михайла Коцюбинського проводить обласний конкурс «Книга року». Відзначаються автори, наші земляки, і їх твори, що вийшли попереднього року.

Щойно підбито підсумки конкурсу «Книга року – 2023». Вчора в бібліотеці відбулося урочисте нагородження лауреатів. Ось хто переміг у конкурсі, за номінаціями, з вказанням видавництва.

Відзнака «Гран-прі» в номінації «Публіцистика та науково-популярні (краєзнавчі) видання»

«Чернігів магдебурзький: законодавчі та публічно-правові акти XVII – першої половини XVIII ст.» Чернігівська міська рада, Національний університет «Чернігівський колегіум» ім. Т. Шевченка. Упорядники: Г. С. Доманова, О. Б. Ковален-

ко, Ю. А. Мицик. Видавництво: Чернівці, «Десна Поліграф».

«Поезія»

1 місце: Будлянський Микола, «На рушниках натомлених вітрів». Чернівці, ПАТ «ПВК «Десна».

2 місце: Ткач Лариса, «Журавлиний кліч». Харків, вид. «Мачулін».

«Проза»

1 місце: Медвідь Віталій, «Дуже холодна страва». Південь. Київ, «Ліра-К».

2 місце: Скуловатова Олена, «Імаго людини». Пригодницький роман. Золотоноша, Вид. «Раїни Н».

3 місце: Сенцовський Володимир, «Сяйво чарівної квітки». Художньо-документальна повість та нариси. Вінниця, ФОР Рогальська.

«Публіцистика та науково-популярні (краєзнавчі) видання»

1 місце: Железко Роман, «Мандрівка у незвідане: забу-

ті та приховані таємниці Ніжина». Ніжин, НДУ імені Миколи Гоголя.

2 місце: Мукомела Станіслав, «Опануй удачу». Київ, «Франко Пак».

«Література про російсько-українську війну»

1 місце: «Чернігів у вогні: журналісти газети «Чернігівщина» – про війну з російськими загарбниками і героїчну оборону Придесення». Кн. 2 Сергій Дзюба, Марія Пучинець, Віталій Назаренко, Григорій Войток. Газета «Чернігівщина: новини і оголошення», Міжнародна літературно-мистецька Академія України. Чернівці, «Десна Поліграф».

2 місце: Солодовник Павло, «Боротьба нескорених: хроніка війни і злочини російських окупантів на Чернігівщині». Київ, «Дакор».

3 місце: Фтомова Інеса, «За два-три тижні до перемоги: но-

татки і спогади воєнного часу». Чернівці, ПАТ «ПВК «Десна».

«Дитяча література»

1 місце: Михайленко Валентина, «Сем і Маруся ідуть на війну». Пригодницька повість. Біла Церква, «Час Змін Інформ».

2 місце: Топчій Віталій, «Як чернігівський богатир Ілля Муромець зборов Солов'я-розбійника». Казка. Чернівці, «Десна Поліграф».

«Відкриття року»

1 місце: Скуловатий Дмитро, «Кіптява». Одеса, «ТакиБук».

2 місце: Леоненко Сергій, «Бобер Бамсі. Хранитель Ковчега». Пригодницька повість. Київ, «Ліра-К».

«Майбутня книга» (рукописи)

1 місце: Бондарук Владислав, «Блакить» (фентезі-роман).

2 місце: Левашко Ганна Ігорівна (псевдонім – Сем Шитов), «Духи лісу Хорсинії» (фентезі-роман).

Театр ім. Т. Шевченка: чергова прем'єра

Культурна спадщина кожного народу зберігає багато легенд і міфів. Напевне, і сьогочасна боротьба України з російськими загарбниками стане не лише полем битви з темними силами, а й полем, на якому народжуватимуться нові перекази і легенди про героїчний спротив українців агресорам.

Неабиякою подією в культурному житті міста і області стало представлення на сцені облмуздрамтеатру ім. Т. Шевченка новітньої легенди про Молочайника в однойменній виставі, прем'єра якої відбулася 20 серпня.

Народжена на тлі воєнних дій, що проходили на Херсонщині навесні 2022 року, ця історія знаходить співзвучність в серцях чернігівців, які в лютому-березні того ж року пережили блокаду Черні-

гова і тимчасову окупацію частини області. Жителям Чернігівщини надзвичайно близькі і зрозумілі тривоги, які спіткали пересічну українську родину під час окупації рашистами невеличкого села Кавувівка.

Загарбники облаштовують блокпости, а українські цивільні намагаються пристосуватися до життя в умовах війни. Хіпстерка і буддистка Олеся Писаренко (арт. Катерина Велика), яка приїхала в рідне село з Києва на пару днів і застрягла там через війну, боїться жити в окупації, але починає вести анонімний телеграм-канал «Бойовий тушкан». Її старша сестра Оля (арт. Ольга Ільо), енергійна і підприємлива бізнесменка, починає заробляти на базарі, щоб підтримати рідних, та намагається дістати ліки для сво-

єї хворої бабусі. Стара баба Надя (Засл. арт. України Антоніна Баглії) прикута до ліжка та знаходить собі розраду в онучинному телефоні. Мати (Засл. арт. України Наталія Максименко) поряється у городі, опікується родиною та доглядає немичку бабцю, яка вчить її давньому ворожінню, як виростити із зерен молочаю демона-захисника Молочайника. Бойові дії поступово наближаються до села, і родина ховається в укритті, влаштованому в погребі. Кума Валентина (арт. Тетяна Шумейко) приносить новини, які трапляються у селі, та перед від'їздом передає Мамі листа, з якого стає зрозумілим все про Молочайника...

Як зазначав режисер-постановник вистави Заслужений артист України Андрій Бакіров, у

цій майже достовірній історії головним є філософський підтекст, що висвітлює духовну міцність українського народу.

Після завершення вистави глядачі, схвилювані талановитою грою акторів, бурхливими оваціями і букетами квітів вітали виконавців та запрошених на сцену режисера-постановника Андрія Бакірова і авторку п'єси Оксану Гриценко.

Директор театру Сергій Мойсієнко повідомив, що нинішня прем'єра знаменує завершення масштабного грантового мистецького проєкту, який втілювався на базі драмтеатру за сприяння Міжнародного Фонду «Партнерство за сильну Україну».

Наступні покази вистави – 26 і 27 вересня, початок о 18.00.

Календар вересня-жовтня

Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Софії та Олександра Русових видала щорічний календар «Знаменні і пам'ятні дати Чернігівської області на 2024 рік». Укладачі: Л. Студьонова, І. Каганова. Відповідальний за випуск Ю. Соболев. Друкуємо частину календаря на вересень і жовтень.

ВЕРЕСЕНЬ

10 – В Сосниці народився Олександр Петрович Довженко (1894 – 1956), фундатор українського кіномистецтва, український письменник, кінодраматург і художник.

13 – Народився Анатоль Партикийович Свидницький (1834 – 1871), письменник, громадський діяч, фольклорист. У 1862 – 1869 рр. працював акцизним чиновником у Козелецькому повітовому земстві, яке розміщувалося в Будинку полкової канцелярії. За дружину мав Ольгу Величківську – дочку козелецького лікаря. Помер у Києві.

15 – На Полтавщині народився Михайло Олександрович Максимович (1804 – 1873), енциклопедист, ботанік, історик, етнограф, філолог, археолог, фольклорист. Перший ректор Київського університету Св. Володимира. Навчався у Новгород-Сіверській гімназії.

17 – У Вінниці народився Михайло Михайлович Коцюбинський (1864 – 1913), класик української літератури, громадський діяч, титулярний радник. З 1898 р. жив і працював у Чернігові (губстатбюро земської управи). Очолював «Просвіту». Похований у Чернігові на Болдиній горі. У садібі письменника відкрито його літературно-меморіальний музей-заповідник.

29 – В Чернігові, у родині відомого земського діяча О. А. Тишинського, народилася Любов Олександрівна Дельмас-Андреева (1884 – 1969), оперна співачка, консерваторська педагогиня.

30 – В Борзні народився Михайло Іванович Антоновський (1759 – 1816) – український дворянський історик, публіцист, державознавець, перекладач, випускник Києво-Могилянської академії. Великий його внесок у розвиток бібліотечної справи. Помер у надзвичайній бідності в Санкт-Петербурзі.

ЖОВТЕНЬ

16 – В с. Манжосівка Прилуцького р-ну народився Олександр Іванович Іахненко (1949 – 2014), художник-графік, живописець, заслужений художник України. Закінчив Прилуцьку художню студію, Київський державний художній інститут. Член-кореспондент Національної академії мистецтв України. Лауреат Державної премії України імені Т. Шевченка.

25 – Народився Євген Васильович Богословський (1874 – 1941), піаніст, музикознавець, композитор. З 1919 р. проживав у Чернігові, викладав у музичному училищі. Загинув під час бомбардування міста німецькою авіацією.

27 – В Чернігові народився Петро Петрович Червинський (1849 – 1931), з 1876 р. завідувач Чернігівським статистичним бюро. Один із засновників Чернігівської громадської бібліотеки (нині ОУНБ імені Софії та Олександра Русових).

29 – В селі Смолин Чернігівського району народився Анатолій Никифорович Шкурко (1924 – 2019), народний художник України, лауреат премії імені М. М. Коцюбинського, почесний громадянин Чернігова.

30 – У Ніжині народився Віталій Гаврилович Боровик (1864 – 1937), публіцист, поет, перекладач, український громадський діяч, урядовець у сфері статистики та економіки. Листувався з М. М. Коцюбинським. Заарештований за доносом. Розстріляний як «ворог народу».